

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2023

for R&U Holding AS

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til R&U Holding AS oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå **her**.*

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

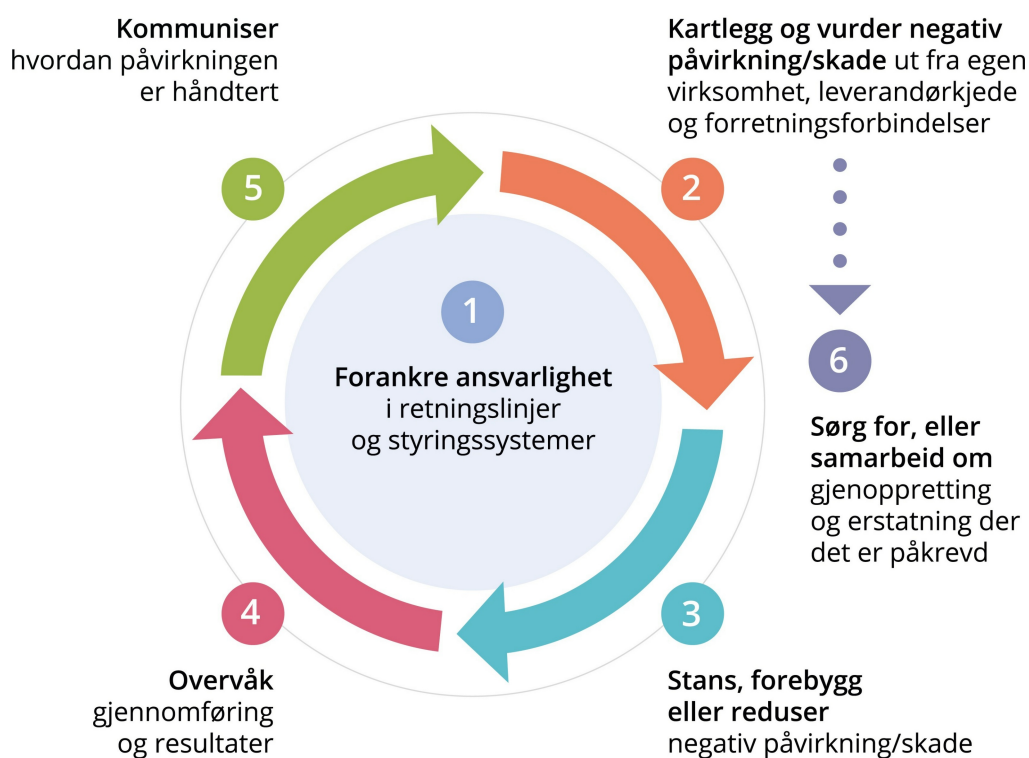
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Russeservice AS, Redress AS og University AS er eid av R&U Holding AS.

Våre produkter er vårt ansvar.

Vi vil være en samfunnsansvarlig bedrift som gjør kloke valg før vi handler.

Vårt mål er å ta valg som er økonomisk, miljømessig og sosialt bærekraftige.

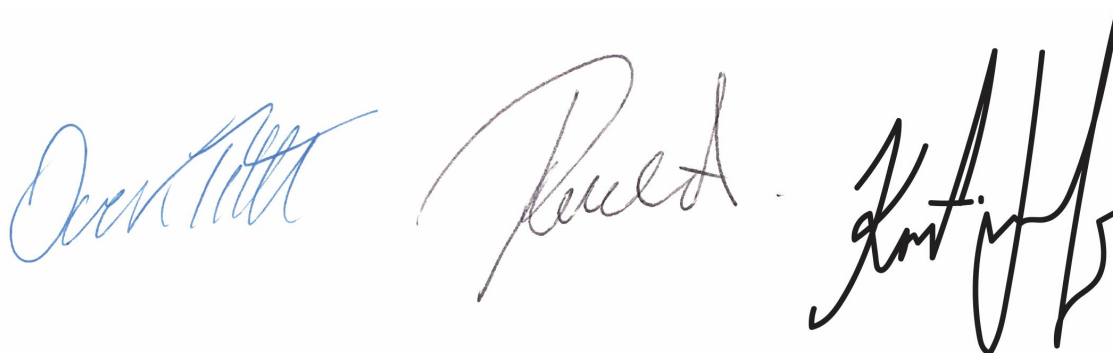
Vi har vært medlem av Etisk Handel Norge(EHN) siden 2004. Gjennom vårt medlemskap ønsker vi å stadig styrke innsatsen vår for å forbedre arbeids- og miljøforhold hos våre leverandører. På denne måten vil vi bidra til en mer bærekraftig utvikling. Vi ønsker også å bidra til en styrket oppslutning om etisk handel generelt.

Ved å være medlem av EHN har vi forpliktet oss til å jobbe aktivt for forbedringer i vår leverandørkjede. Dette arbeidet gjøres basert på EHNs etiske retningslinjer for innkjøp. Ved å være medlem har vi forpliktet oss til årlig å rapportere til EHN om vårt arbeid med etisk handel, noe denne rapporten er et svar på. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

" Russeservice, Redress og University ønsker å være pådrivere for å sikre at våre produkter er produsert under de beste forhold for både mennesker og miljø "

Ole Jørgen Smedsrud
Styreleder

Styrets signatur

Three handwritten signatures are displayed horizontally. The first signature on the left is written in blue ink and appears to be 'Ole Tott'. The middle signature is written in black ink and appears to be 'Rued'. The signature on the right is also in black ink and is more stylized, possibly 'Knut H'.

Sandefjord
08.02.2024

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

R&U Holding AS

Adresse hovedkontor

Skolmar 32, Pb. 2015, 3202 Sandefjord

Viktigste merker, produkter og tjenester

Russeservice AS, Redress AS og University AS. Tekstil

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Ole Jørgen Smedsrud, Styreleder
Ove Kristen Tufte, Daglig leder Russeservice A/S
Rune Andresen, Daglig leder University A/S
Knut Lyngstad, Daglig leder Redress A/S

Hovedkontoret vårt er i Sandefjord og her holder administrasjon og salg for Russeservice og University til. Russedress administrasjon og salg har kontor sentralt i Oslo.

Lageret er i Sandefjord og deles av alle tre selskaper. Lager og logistikk ansvarlig er Glenn Gjelsvik.

Alle importerte varer kommer inn til lageret i Sandefjord og alle kundeforsendelser sendes ut fra lageret i Sandefjord.

University har også en trykkeri avdeling i Sandefjord.

Hovedkontor, lager og trykkeri er i samme bygning.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

287 338 914

Antall ansatte

55

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ingen endringer siste året

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Grete Alvsåker, Produktansvarlig

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

grete@russeservice.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Vi kjøper både fra direkte produsent og gjennom agenter.

Vi vektlegger et godt og langsiktig samarbeid med våre leverandører.

90% av våre tekstilvarer kjøpes fra direkte produsent, noe som betyr at vi tettere kan følge opp produktutvikling, produksjon og produksjonsikkerhet.

Langsiktighet skaper forutsigbarhet og trygghet for begge parter.

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

18

Kommentar til antall leverandører

Vi har ikke mange leverandører og de vi bruker har vi langvarige forhold til.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Kina :	12
Tyrkia :	1
Norge :	4
Latvia :	1

Alle fabrikker vi bruker i Kina og Europa er privateide

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som virksomheten har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på:

Antall arbeidere

1750

Antall produsenter dette er basert på

13

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

135

Kommentar til antall arbeidere

Vi bruker fabrikker som er små til mellomstore i størrelse. Dette gir oss bedre oversikt og kontroll på produksjon og produksjonsikkerhet.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Bomull	Kina
Bomull	Tyrkia
Bomull	USA
Trykkmateriell	Norge

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Å innføre Digital Product Passport på alle våre produkter

Status: Delvis gjennomført på 60% av varene våre, vil overføre målet til 2024 for å fullføre.

2

Mål: Å bli en Miljøfyrtårn - sertifisert bedrift

Status: Delvis gjennomført, har fått sertifiseringen for Russeservice og University. Vil overføre målet til 2024 for å sertifisere Russedress.

3

Mål: Utvide og spisse leverandør spørreskjema om levelønn og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon i Kina.

Status: Gjennomført

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Å fullføre Digital Product Pass på alle våre produkter.

2

Å få Russedress til å bli en Miljøfyrtårn - sertifisert bedrift

3

Vi må finne en bærekraftig måte å gjenbruke papp og kartong.

4

Vi må finne en bærekraftig måte å håndtere tekstil avfall på, isteden for at det blir kastet i restavfall.

5

Vi vil fortsette å visuelt dokumentere produksjonen vår. Til nå har vi filmet i Tyrkia og Kina.

6

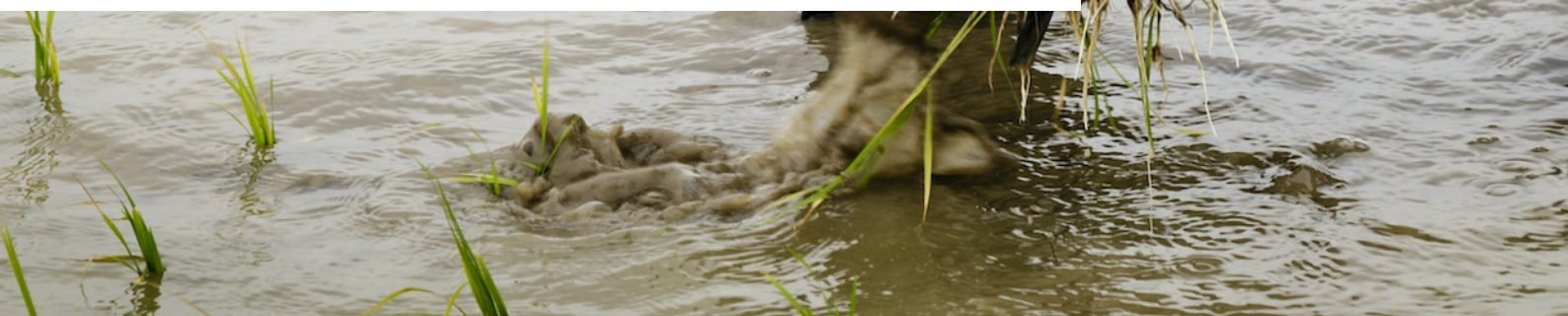
Å kartlegge vann bruk og forurensning i produksjonen vår for så å se på tiltak for reduksjon.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://shop.russeservice.no/webshop/baerekraft>, <https://shop.russeservice.no/webshop/om>,
<https://shop.russedress.no/webshop/om/>, <https://shop.russedress.no/webshop/baerekraft>,
<http://university.no/main/about/>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn, miljø og klima?

R&U Holding AS jobber for å ha en bærekraftig og transparent forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø.

Vi anser bærekraftig forretningspraksis som en forutsetning for bærekraftig utvikling, som innebærer at dagens generasjoner får dekket sine behov uten å ødelegge framtidige generasjoners mulighet til å få dekket sine.

Vi erkjenner at vår forretningspraksis kan ha potensiell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Samtidig ser vi vårt potensiale til å bidra til positiv utvikling i leverandørkjeden.

Vi som innkjøpere er ansvarlige for følgende:

Vi skal jobbe for å ta vare på alle ledd i vår verdikjede.

Vi skal strebe for at hele produksjonslinjen skal være bærekraftig og transparent.

Vi skal prioritere miljøet og levere trygge kvalitetsprodukter.

Vi prioriterer langvarige relasjoner med våre produsenter.

Som medlem av Etisk handel Norge forplikter vi oss til å jobbe aktivt med aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis. Aktsomhetsvurderinger er en risikobasert tilnærming til å respektere og ivareta mennesker, samfunn og miljø i vår egen virksomhet og i hele leverandørkjeden. Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere følger samme tilnærming.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

For oss er det viktig å ha en bærekraftig og ansvarlig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø gjennom hele verdikjeden vår

Vi har utarbeidet en Policy for bærekraftig forretningspraksis basert på EHN sin Prinsipperklæring.

Dette policy-dokumentet, inkludert prinsipper for bærekraftig forretningspraksis, danner grunnlaget for vårt arbeid.

Denne er å finne på våre hjemmesider.

Våre produkter er vårt ansvar.

Vi er pliktet til på eget initiativ å sette oss inn i hvilke lover og regler som gjelder for våre produkter.

Leverandør har ansvar for å skaffe oss nødvendig informasjon og kunnskap om sine produkter. Det innebærer kunnskap om produksjon, selve produktet, kartlegge og vurdere potensielle helse/miljø fare.

Vi er i kontinuerlig dialog med våre leverandører og bærekraft er en godt innarbeidet tematikk.

Til våre leverandører i Kina blir vår policy sendt ut både på kinesisk og engelsk.

Til vår leverandør i Tyrkia har den til nå kun blitt sendt ut på engelsk, vi jobber for å få den oversatt til tyrkisk.

Vår Policy for bærekraftig forretningspraksis og Codes of Conduct er fundamentet for vår daglige drift.

Det står allerede i ansettelses kontrakten at vedkommende er pliktet til å respektere og følge vår bærekraftig forretningspraksis.

For å forebygge helseskader og miljøforstyrrelser er vi pålagt av Produktkontrollloven aktsomhetsplikten.

Dette innebærer at vi er pliktet til;

- Å vurdere om produksjon og egenskaper ved produkter utgjør risiko for skade på mennesker eller miljø, og treffe rimelige tiltak for å unngå dette.

- Å ha nødvendig kunnskap om produksjon, produktet og dets egenskaper.

En viktig del av aktsomhetsplikten er å vite hvilke krav som gjelder for et produkt.

Internkontrollforskriften stiller også krav om at vi må ha oversikt over hvilket regelverk og hvilke krav som gjelder for vår virksomhet

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner og hvorfor?

Det er ikke mange med direkte leverandør kontakt i vår bedrift, kun 4 personer. Involverte er derfor i daglig dialog med hverandre.

Ansvarlig person for arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i ledelsen er Ove Kristen Tuft.

Innkjøpere er Rune Andresen og Ole Jørgen Smedsrud.

Glenn Gjelsvik er ansvarlig for bærekraftsarbeid logistikk og lager.

Grete Alvsåker har ansvar for daglig oppfølging av arbeidet med bærekraftig forretningspraksis på tvers av bedriften.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Allerede i ansettelses kontrakter står det nå at: *Ansatte må respektere og følge vår policy for Bærekraftig forretningspraksis.*

Vi utvikler også en digital håndbok som nyansatte må signere for mottatt og lest. Her vil det i tillegg til HMS og arbeidsreglement stå skrevet om vårt arbeid med miljø og samfunnsansvar.

Dette er spesielt nyttig for våre sesong ansatte som er her i en kort periode, ca 3 måneder.

Vi har rutinemessig oppdatering og opplæring av medarbeidere om vårt engasjement med miljø og samfunnsansvar.

Vår bærekraftig forretningspraksis er implementert i vårt daglige arbeid.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Gjennom intern opplæring og ekstern kursing, samt hyppige besøk hos leverandører og produsenter.

I 2023 arrangerte vi en studietur for 20 ansatte til Istanbul, Tyrkia for å besøke vår produsent der. Gjennomsnittsalderen på reisefølget var ca 22år.

Vi har produsert i Tyrkia i ca 16år og de siste 10årene hos vår nåværende produsent. Ansatte som var med på turen var selgere og de som er knyttet til produksjonen her i Norge.

De hadde mange ideer og tanker om hva som skulle møte de der nede, alt fra sweatshops til totalt robotstyrt produksjon.

Det som møtte dem var noe helt annet.

Under dette besøket fikk de se hele produksjonsprosessen fra tråd til ferdig produkt. Det var viktig for oss å vise de dette for at de skulle få en bedre forståelse for tidslinjen; råvare, produksjon, pris og endelig produkt. De fikk møte menneskene som jobber for oss og besøke fabrikkene, de fikk se hvorfor vi har tatt de produksjonsmessige beslutningene vi har gjort. Hva ligger det i at en fabrikk er BSCI og hvordan blir et tekstil Øko-tex sertifisert?

Vi ønsket å styrke bevisstheten og kunnskapen hos våre ansatte om varene vi selger.

Det er noe helt annet å være fysisk til stede og møte menneskene som jobber med produksjon enn å se på bilder og lese tekst. På denne studieturen fikk vi lært de opp i viktigheten av aktsomhetsplikten.

Innkjøperne må følge våre innkjøpsrutiner, se vedlagt dokument. Dette omfatter sjekkliste ved innkjøp av varer og tjenester, krav til varer/tjenester og leverandører, kommunikasjon, kontraktinngåelse og oppfølging

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Vårt mål er å ta valg som er økonomisk, miljømessig og sosialt bærekraftige.

Vi vil være en bedrift som gjør kloke valg før vi handler.

For å sikre fremdrift i vårt bærekraftsarbeid må vi sette oss ambisiøse, utfordrende og relevante strategiske mål. Gjennom handlingsplanen blir disse målene strategisk gjennomarbeidet for så å bli implementert i vår daglige drift.

Klare del/hoved mål, ansvars fordeling og deadlines gjør planen realistisk og lettere gjennomførbar.

Det er mål som av ulike årsaker ikke lar seg gjennomføre.

Dette kan være at vi er for overambisiøse og ivrige eller urealistiske mht tid eller økonomi.

Men hvert strategisk mål som blir jobbet med i handlingsplanen er verdifull lærdom vi tar med oss i vårt videre arbeid.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Det rapporteres jevnlig til ledelse og styret om arbeidet med etisk handel.

Styret skal motta rapporter om status på hvert av de strategiske målene hvert kvartal, eller som anses hensiktsmessig.

Vi er få ansatte og derfor er det naturlig at alt blir fortløpende diskutert med ledelsen.

De spesifikke målene vi setter oss og de resultatene vi får blir konstant evaluert og vurdert.

Det vurderes også jevnlig om ressursbehovet er tilstrekkelig dekket for at vårt arbeid med etisk handel har ønsket framdrift.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Vi er i kontinuerlig dialog med våre leverandører og produsenter.
Vi skal ha en god og trygg verdikjede, levere gode og trygge produkter.

Vi gjennomfører jevnlige leverandør- og fabrikkbesøk. Dette styrker samarbeidet og åpner for god og viktig dialog.

Her blir HMS, lønns- og arbeidsvilkår, forretningsdrift og miljøpåvirkning gjennomgått.

Det er viktig for oss at vi kan stå inne for at vi har en trygg leverandørkjede.

Arbeidet med leverandørkjeden er en kontinuerlig forbedringsprosess. Det handler om å ha kontinuerlig dialog og en visshet om at vi ønsker å bli bedre sammen med de.

Våre leverandører (som vi har langvarig relasjoner til) har vist seg de siste årene som veldig kompetente, kreative og løsningsorienterte.

Alle som produserer for oss forplikter seg til å følge våre etiske retningslinjer, Codes of Conduct. Disse omhandler:

- Respekt for lover og regler.
- Rett til fagorganisering og kollektive forhandlinger.
- Ingen diskriminering, tvangs- eller barnarbeid.
- Forsvarlige arbeids- og lønnsforhold.

Leverandørene er forpliktet til at deres forretningspraksis er lovlig, etisk og i samsvar med gjeldende konvensjoner og arbeidslivsstandarder.

Leverandørene plikter å følge vår egen utarbeidede restriksjonsliste for kjemikalier, Restricted Chemical List (se vedlagt). Listen angir kjemikalier som enten er forbudte eller kun tillatt i begrensede mengder i henhold til REACH-forskriften (det europeiske kjemikalierregelverket), CLP (klassifisering og merking av kjemikalier), samt den norske produktforskriften.

Dette skal sikre trygge produkter, gode arbeidsforhold for mennesker, at hensynet til miljøet blir ivaretatt samt sørge for god dyrevelferd.

Leverandørene må også fullføre vår årlige Supplier Survey som omfatter HMS, lønn, FoA og CBA.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

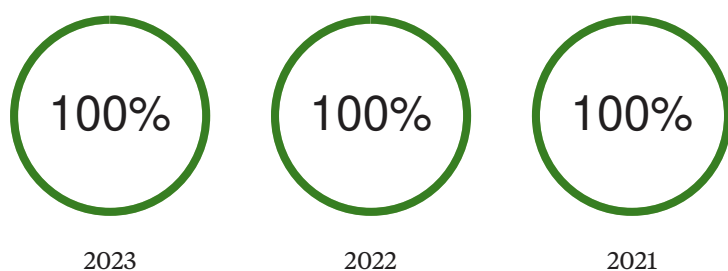
Bruker kun leverandører som aksepterer våre etiske retningslinjer (Code of Conduct).

Andel av bedriftens leverandører som bedriften har hatt forretningsforhold med i mer enn tre år

Vi setter meget stor pris på våre leverandører og den lojaliteten og tilliten de viser oss.

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

Vi har som krav til våre leverandører at vi skal ha full sporbarhet på produktene våre samt at vi kun godtar varer som følges med en 100% innholdsfortegnelse. I dette inngår det at vi blir informert om underleverandører og råvareopprinnelse.

Dette styrker vår produksjon og produktsikkerhet og at når evt problemer oppstår kan det raskere tas hånd om.

Andel leverandørbetalinger i rapporteringsåret som er utført i tide

Vi har ikke hatt noen grunn til ikke å betale i tide.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi har fortsatt arbeidet med leverandørundersøkelse (på lokal språk) med hovedfokus på lønn, levelønn og fagorganisering. I år gjorde vi noen endringer på spørsmål om arbeidsgivers folketrygd bidrag. Dette for lettere å komme til kjernen.

Med en fortsatt svarrespons på 100% får vi inn mye info som blir bearbeidet og kontrollert til en database og analysert opp mot fjorårets svar.

I rapporteringsåret har vi brukt mye tid og ressurser på å visuelt dokumentere produksjonen av våre varer. Vi dro til Istanbul, Tyrkia, hvor vi filmet hele produksjonsprosessen fra råmateriale bomull til ferdig produkt. I Kina filmet vi hvordan en russedress blir til, igjen fra råmateriale til ferdig produkt.

Dette arbeidet er viktig for oss fordi det er mye negativitet og antagelser om oss som aktør i tekstilbransjen.

Vi ønsker å vise at vi har en bærekraftig og transparent produksjon som respekterer mennesker, samfunn og miljø.

Vi håper også at det vil gjøre kundene mere bevisste på kjøp og bruk av klær.

Filmene er lagt ut på nettsidene våre.

I 2024 vil vi fortsette å visuelt dokumentere flere produktgrupper produsert i Kina, som strykeprodukter og russeluer. Vi vil også dokumentere produksjonen hos våre norske produsenter.

I 2023 tok vi med 20 ansatte på en studietur til Tyrkia for at de skulle få se hvordan produksjonen er der nede.

Dette gjorde vi for å øke forståelsen og kunnskapen hos våre ansatte om varene vi selger. Hvorfor tar vi de valgene vi gjør og hva betyr det for leverandør, oss og kunde?

I rapporteringsåret innførte vi digitalt produkt pass på våre produkter. Via en QR kode på vaskelappen kan kunden komme inn på en produktinformasjon side. Her ligger info som teknisk informasjon knyttet til plagg og tekstil samt geografiske opprinnelser på råvare og produksjon. Vi har så mye kunnskap om produktene våre og ønsker å være åpne og transparente med den informasjonen.

Igjen så håper vi at dette vil øke bevisstheten til våre kunder om produktet de har kjøpt.

I 2023 ble Russeservice og University Miljøfyrtårn sertifiserte. Redress vil bli søke om sertifisering i 2024.

Dette var en positiv læringskurve og en øyeåpner som ga oss større innsikt i vår drift.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens faktiske negative konsekvenser og/eller prioriterte vesentlig risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Lønn, overtid, FoA og CBA	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Lønn Arbeidstid	Kina
Vannforbruk i produksjonen av våre varer	Miljø Utslipp	Kina
Korrupsjon	Korrupsjon	Kina

For oss er det viktig å sikre at det er trygge og gode arbeidsforhold hos våre leverandører, at både arbeidere og miljøet blir godt tatt vare på. Vi har erfart at det tidvis kan være utfordrende å kommunisere og innhente informasjon om arbeidernes ansettelse og arbeidsvilkår i Kina.

Siden vi allerede har foretatt en grundig studie av vår leverandør i Tyrkia med SGS, har vi valgt å fortsette å konsentrere oss om Kina.

Arbeidet med leverandørkjeden er en kontinuerlig forbedringsprosess .

Produkt og produksjonsikkerhet er høyt prioritert.

Prosesen fra råvarer til ferdig produkt er omfattende og føles noen ganger uoversiktlig fordi det er å mange ulike elementer involvert.

Vi jobber kontinuerlig med å unngå bruk av skadelige kjemikalier, både for miljøet, leverandører og for våre kunders helse og sikkerhet.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vi skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis. Det vil si: gjøre egne risikokartlegginger av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og stanse, forebygge og redusere slik påvirkning. Tiltakene overvåkes og vurderes effekten av, og kommuniseres til de berørte. Der våre aktiviteter forårsaker eller medvirker til negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø skal vi stanse denne aktiviteten, og vi vil søke å gjenopprette skaden. Der leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden er leverandøren ansvarlig for gjenoppretting.

Våre rutiner for kartlegging er innhenting av årlige leverandør undersøkelser, audits, sertifiseringer, laboratorie testing, tredjeparts inspeksjoner og egne besøk. Gjennom langvarig samarbeid har vi opparbeidet god kunnskap om våre produsenter.

Vi holder oss til de samme stoff kvaliteter sesong etter sesong, med noe fornyelse. Det gjør jobben med sporing mere oversiktlig.

Sertifiseringer på fabrikk og produksjonsmaterieell blir sjekket for fornyelse og oppdateringer hver sesong. Vi tester metervare og tilbehør på laboratorier både i Kina, Norge og Sverige.

Vi ønsker å tilby kun rene varer til våre kunder. Dette betyr at sertifisering er et krav både til råvareprodusent, fabrikk og produksjon og sluttprodukt.

I rapporteringsåret var 90% av de fabrikkene vi produserer på medlem av BSCI.

Vi har alltid fokusert på rester av helsefarlige giftstoffer i våre produkter. Idag har vi Øko-tex Standard 100 sertifisering på alle klær vi selger. Våre leverandører plikter å følge vår egen utarbeidede restriksjonsliste for kjemikalier, Restricted Chemical List. Listen angir kjemikalier som enten er forbudte eller kun tillatt i begrensede mengder i henhold til REACH-forskriften (det europeiske kjemikalierregelverket), CLP (klassifisering og merking av kjemikalier), samt den norske produktforskriften. Disse listene blir oppdatert annet hvert år.

Vi produserer ikke varer hvor leverandør ikke kan gi oss tilfredstillende nok produktinformasjon.

Sko har tidligere år vært en prioritet pga kjemikaliebruk og bruk av naturgummi. Her har vi gjort endringer på valg av råvare og gått over til syntetisk gummi. Vi fikk aldri et klart nok bilde av hvor naturgummien kom fra, kun opprinnelses landet Vietnam. Ingen sertifisering eller audits. Dette er i strid med vår policy og vi valgte derfor å fase ut denne råvaren og gå over til syntetisk gummi fra Kina som et tryggere alternativ.

Vi har valgt å ikke ta med produktgrupper som representerer under 2% prosent av det årlige totale innkjøp. Dette omfatter produkter som russeluer, russekort/kataloger, tusjer, fløyter, øreklokker/propper og megafon. På alle disse varene har vi bra dokumentering på opprinnelse, produksjon, sertifiseringer og sertifikater. De anses derfor ikke som risikoprodukter. F.eks russekort og kataloger er produsert i Latvia, papiret er laget i Sverige og produktene er Svanemerket.

Vi har ikke inkludert transport i denne rapporten fordi vi kjøper disse tjenestene gjennom norske befraktere.

Når varene er ferdig produsert på fabrikk i Kina er det leverandørens ansvar å frakte de til containerhavn hvor vår befrakter tar over. Vi kjøper tjenesten FOB, free on board, dette betyr at de frakter våre varer fra kai i Kina til vårt lager i Norge.

For varer produsert i Tyrkia, bestiller vi landtransport av Bring. De bruker så sine samarbeidspartnere i Tyrkia.

Fra Bring har vi innhentet signerte Supplier Declaration concerning Ethical Standards og Environmental Requirements for Suppliers of Road Transport Services.

Trykkmaterieell innkjøpt i Norge fraktes med Bring.

Vi opplever at befrakterne arbeider systematisk og godt med sine aktsomhets vurderinger og sitt ansvar innen bærekraftig forretningspraksis.

I 2023 begynte vår russedress leverandør å kjøpe råvare bomull fra USA. All spinning og veving skjer i Kina.

I Tyrkia bruker vi Tyrkisk bomull, hvis det må suppleres kjøpes det fra USA eller Hellas.

I noen tilfeller kan det være en utfordring å få produsentene til å ta tak i jobben med å innhente og systematisere

informasjon for oss.

Når råvarer blir kjøpt på auksjon kan det være vanskelig å spore geografisk opphav.

Vi er i tett dialog med leverandører om dette og jobber for at vi skal finne en bedre løsning som sikrer oss tilfredstillende informasjon og bekreftelse om at råvaren er dyrket og høstet under anstendige arbeids forhold.

Arbeidet med leverandørkjeden er en kontinuerlig forbedringsprosess, det er viktig å sikre at det er trygge og gode arbeidsforhold hos våre leverandører, at både arbeidere og miljøet blir godt tatt vare på. Rutinemessig foretar vi tredjeparts inspeksjoner for bedre å innhente informasjon om lønn, overtidsbruk, fagorganisering, diskriminering og generelle ansettelsesvilkår. Vi fortsetter prosessen med å utvide dette med en mye mere systematisk tilnærming og oppfølging. I dette arbeidet bruker vi EHN som en ressurs og sparringspartner, i tillegg til vår norsk/kinesiske spesialrådgiver. Tett dialog og samarbeid med våre leverandører er en forutsetning for fremdrift.

Vi skal ha en god og trygg verdikjede, levere gode og trygge produkter.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Vi er bevisste på at vår produksjons og transport syklus setter fotavtrykk.

Årlig rapporterer vi klimaregnskap til Scope 3

CO2 beregningen er basert på den internasjonale standarden Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG-protokollen).

Beregning er gjort for utslippene for bestandelene i produksjonen sett i et livsløpsperspektiv.

Fra dyrking av f.eks. bomull og produksjon av polyester til produksjon av klær og transport/ distribusjon frem til forbruker.

A woman in a blue lab coat and cap is shown in profile, looking down at a laptop in a laboratory setting. Other people in similar attire are visible in the background, working at their stations. The scene is brightly lit with overhead fluorescent lights.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø:

Prioritert negativ påvirkning/skade	Lønn, overtid, FoA og CBA
Overordnet mål :	Arbeidernes arbeids og lønnsvilkår hos våre leverandører i Kina.
Status :	Pågående
	<p>Våre rutiner for innhenting av informasjon fra våre leverandører om arbeidernes ansettelse og arbeidsforhold er basert på regelmessig dialog, leverandørundersøkelse, egne fabrikkbesøk og inspeksjoner av tredjepart. Hvert år oppdaterer vi oss på lokalt fastsatt minstelønn og levelønn mot arbeidernes faktiske oppgitte lønn. Under tredjepartsinspeksjoner har dette blitt sjekket opp med intervjuer av arbeiderne på lokalspråket uten tolk.</p> <p>Siden vi har foretatt en grundig studie av vår leverandør i Tyrkia med SGS, konsentrerer vi oss nå om Kina.</p> <p>Kina kan, for oss nordmenn, være et veldig kompleks land med hensyn til språk, kultur, geografi og politikk. Vi produserer på fabrikker som er spredt geografisk over flere provinser som har egne fastsatte levelønnsatser og lokale fagforeninger. De varierer i størrelse med antall ansatte, fra 40 - 300. Vi har tidvis erfart at det kan være utfordrende å kommunisere og innhente informasjon om arbeidernes ansettelses- og arbeidsvilkår. I samtale med leverandører kommer det frem at de er oppgitte over konstant å måtte fylle ut lange spørreskjemaer fra kunder. Skjemaene er ressurskrevende og vårt inntrykk er at det ikke blir tatt så alvorlig av leverandørene.</p> <p>For å få den informasjonen vi trenger har vi de siste årene samarbeidet med en uavhengig norsk/kinesisk spesialrådgiver bosatt i Norge for å lage et enklere og mer konsist spørreskjema på kinesisk. Han innhenter informasjon om lokale satser for minste- og levelønn samt foretar en systematisk oppfølging av svar fra leverandørene.</p> <p>Spørreskjemaet er på maks 3-4 sider, sendes ut årlig og omfatter temaer som regulære ansettelser og lønnsforhold, overtidsbruk, fagforeningsdeltagelse og kollektive forhandlinger.</p> <p>Vi har forståelse for at leverandører kan oppfatte utallige spørreskjemaer og inspeksjoner som forstyrrende og irriterende, men samtidig må de ha tålmodighet med at vi trenger bekreftelse på at det er anstendige</p>

Mål i rapporteringsåret :

arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av våre varer. Spørreskjemaet gir oss tilgang til informasjon vi tidligere kan ha gått glipp av.

Med vår leverandørundersøkelse (på lokal språk og engelsk) med hovedfokus på lønn, levelønn og fagorganisering får vi tilgang på mye interessant informasjon.

Med en svarrespons på 100% har vi fått inn masse info som så blir kontrollert, etterprøvd og bearbeidet til en database for lønnsstatistikk. For å kunne lage en slik database for lønnsstatistikk, må disse lønnstallene bearbeides og kontrolleres. Videre utarbeider vi en tidsserie gjennom årlige undersøkelser for å følge med på lønnsutviklingen.

Endelige data fra siste leverandør undersøkelse er ennå ikke fullstendig klare.

Noen fakta fra 2023 besvarelsene:

98% av ansatte har skriftlig fast ansettelses kontrakt, i henhold til Labour Contract Act. Få midlertidige ansatte og lærlinger.

2 ut av 12 fabrikker har migrantarbeidere som hovedkilde for arbeidsstokk. De fleste sysselsetter lokal arbeidskraft. Dette er tegn på at en stor endring tydeligvis foregår på det kinesiske arbeidsmarkedet og i økonomien. Et tema som er verdt å følge med på.

Majoriteten av alle ansatte er kvinner (2/3).

1/3 oppgir at de spør kvinner om sivilstatus/graviditet under jobb intervju. Vi ser at kvinner i barselpermisjon har begrensede inntektskilder.

Det er fortsatt et stort lønsspenn blant fabrikkene og ikke alt kan forklares i geografisk forskjell.

De regionale minstelønnsattsene for våre fabrikker varierer sammenlignet er laveste regionale satte minstelønn i Kina, våre leverandører ligger midt på treet. Akkordlønn er fortsatt det dominerende lønnsystemet blant våre leverandører, mens fastlønnssystem og kombinasjon fast og akkord har klart blitt en erstatning eller et supplement.

Overtidsbetaling skjer i samsvar med loven, 1,5x lønn pr time og 2x lønn pr time.

Leverandør undersøkelsen viser fortsatt at det er lite kunnskap og forståelse for konseptet "levelønn". De svarer at de har hørt om det men det er tydelig at dette ikke er kjent for de.

Dette er vi nødt til å jobbe med i videre kommunikasjon/dialog med leverandørene.

I rapporteringsåret ble vi invitert til å ta del i en arbeidsgruppe for tekstil medlemmer i regi av Etisk handel Norge. Målet var å jobbe rundt tematikken levelønn og analysere lønnsnivå på fabrikker i leverandørkjeden og måle disse opp mot levelønns indikatorer for å identifisere lønns-gap og analysere innkjøpspraksis for å se nærmere på potensielle årsakssammenhenger. Det var for oss et veldig lærerikt prosjekt å ta del i, det å ha en plattform hvor medlemmer kan samarbeide, sparre og gjøre tiltak for at arbeidstakere i deres leverandørkjeder skal få utbetalt en levelønn. Vi ser frem til nye workshop i 2024.

For mye bruk av overtid kan være en stor risiko for helse, miljø og sikkerhet.

Vi har en veldig kort produksjonsperiode i Kina på 2-3 mnd i året. Dette gjør oss veldig sårbare for uforutsette forsinkelser. Vi er helt avhengige av at alle varer kommer til vårt varehus i Norge til bestemt tid fordi vi har felles utsending til kunder.

Vi har alltid tidligere produsert varer på bakgrunn av motatte bestillinger. Vår produksjonstid har da sammenfalt med produsentenes peak season. Når det har oppstått hindringer/forsinkelser i produksjon som feks feil på metervare eller sen levering av tilbehør har det vært ingen tid å miste mht til leveringstid.

Det er en risiko hvis overtid blir den nye normalen.

Vi definerer dette som en risiko- medium for potensielt overdrevent bruk av overtid.

10 av 12 leverandører svarer at de har 100% social security dekning i samsvar med the Labour Contract Act.

Om folketrygd bidrag betalt av ansatte og arbeidsgiver er inkludert i oppgitte månedslønn er noe vi har prioritert å spørre mere inngående om.

De leverandørene med lavest deltagelse på social security dekning, har størst andel av migrantarbeidere.

Videre må det undersøkes om oppgitte månedslønn er sann eller justert mht social security dekning og overtids betaling.

FNs bærekraftsmål 8 omfatter retten til fri fagorganisering og kollektive forhandlinger.

5 av 12 leverandører svarer at de er fagorganiserte. Av disse 5 har bare 2 leverandører etablert CBA (collective bargaining agreement). Uavhengige fagforeninger er ulovlige i Kina, bare All-China Federation of Trades Unions (ACFTU) har tillatelse til å operere. Den er altså ikke en selvstendig demokratisk kraft i det kinesiske samfunnet, men den er opptatt av arbeidstakernes velferd og lønninger. Hvorfor er ikke oppslutningen om fagforeningen større? På spørsmål om dette er svaret fra noen leverandører at - "det trengs ikke for de har det kinesiske arbeidstilsynet, State Administration of Work Safety (SAWS)". Dette er et veldig viktig tema å diskutere videre med leverandører.

Vi definerer dette som en risiko- medium.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vi har valgt å gå for direkte dialog med leverandører, gjennom møter og årlig leverandør undersøkelser.

I rapporteringsåret planla vi for vår norsk/kinesisk spesialrådgiver å reise til Kina sammen med oss for å diskutere temaene rundt lønn, arbeidstid, folketrygd innbetaling og fagforenings oppslutning. Den turen er ble utsatt flere ganger pga tidspress for alle parter. Han har også forslått at vi tar med oss lokale representanter fra fagforeningen når vi besøker fabrikkene med størst andel migrant arbeidere. Vi planlegger å få dette gjennomført i 2024. Ved å ha han med oss håper vi at det vil legge et større press på våre leverandører.

Vår strategi så langt mht fagforenings oppslutning har vært direkte dialog med leverandører hvor vi har presisert at de ikke må hindre, men legge til rette for fagforening tilknytelse som foreskrevet av The Trade Union Law (Kina).

Vi har begynt å teste ut "Open Costing" med vår største leverandør i Kina. Åpen kostnadsberegning innebærer a dele detaljert informasjon om produksjonen for bedre å kunne forstå lønnsnivå og tidsberegningen, samtidig fremmer det åpenhet gjennom hele leverandørkjeden.

Vi har siden covid jobbet for å endre vårt innkjøps mønster for å tilpasse oss våre leverandørers kapasitet, ved å forskyve produksjonstiden håper vi at det også vil ha en positiv effekt på overtidsbruk. For å kunne basere innkjøp på prognoser og ikke faktiske kundebestillinger har vi også måttet tilpasse det sortimentet som vi tilbyr våre kunder. Ved å fortsette å forskyve produksjonstiden planlegger vi at det vil ha en positiv effekt på overtidsbruken.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ved å reise med vår norsk/kinesisk spesialrådgiver ut til Kina håper vi å få mere tyngde i vår dialog med våre leverandører.

Ved å ha forskjøvet produksjonstiden forventer vi å se en positiv effekt på overtidsbruken. Vi kan ikke forutse potensielle scenarior som skaper forsinkelser som vi har opplevd de siste årene, krig og uroligheter, pandemi og material mangel. Ved å gi leverandører mere tid kan vi

Prioritert negativ påvirkning/skade	Vannforbruk i produksjonen av våre varer
Overordnet mål :	Å kartlegge vår produksjons vannforbruk for så å se på løsninger til reduksjon.
Status :	Påbegynt
Mål i rapporteringsåret :	<p>Tekstilindustrien krever mye vann i hele produksjonskjeden. Fra dyrking av råvare som bomull til våtprosessene som innfarging og etterbehandlinger.</p> <p>Det er estimert at tekstilindustrien står for 20% av verdens vannforurensning.</p> <p>Vi må ta ansvar for vannforbruket vårt og at produksjonen av våre varer skal foregå på en så ansvarlig måte som mulig.</p> <p>Først og fremst må vi spore vannforbruket vårt, hvor mye vann bruker vi totalt? Deretter må vi måle vannutslippet, for etter at vannet er brukt i tekstilproduksjon, er det forurenset. Hva skjer med avfallsvannet? Hvis det slippes ut direkte, kan det skade miljøet, menneskene som bor i området og det biologiske mangfoldet.</p>

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vi har allerede begynt kartlegging av vannforbruk med vår leverandør i Tyrkia og hovedleverandør i Kina.

Fra disse har vi innhentet data om hvor mye vann som faktisk ble brukt for vår produksjon i 2023.

Vi må gjøre det samme med de resterende leverandørene og underleverandører.

Vannforbruket vårt ble rapportert i klimaregnskapet vårt for 2023.

Det neste er avfallsvannet, hva skjer med det?

Både hos leverandør i Tyrkia og hovedleverandør i Kina har vi selv sett renseanleggene på spinneri og innfargingsfabrikker. I Tyrkia blir prosessvannet renses og gjenbrukt i produksjon. I Kina ble det rensede vannet brukt til jordbruks produksjon. Men hva skjer med det filtrerte slammet? Det vet vi ikke og det må vi få svar på.

Viktigst er at alle våre produsenter installerer vannmålere så vi får laget en total kartlegging.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Denne tematikken er målbar og viktig.

Om vi skal fortsette å produsere i fremtiden er det viktig at det fortsatt finnes ressurser.

Rent og friskt vann er livsnødvendig for både mennesker og dyr. Vi trenger ikke å bruke ferskvann til produksjonsformål.

Ved å kartlegge prosessene og forbruket hos hver enkelt produsent kan vi samarbeide med de om tiltak som reduksjon av ferskvann.

<p>Prioritert negativ påvirkning/skade</p>	<p>Korrupsjon</p>
<p>Overordnet mål :</p>	<p>Motvirke korrupsjon i vår leverandør kjede. FNs bærekraftsmål 16 handler blandt annet om å oppnå reduksjon i alle former for korrupsjon og bestikkelser.</p>
<p>Status :</p>	<p>Pågående</p>
<p>Mål i rapporteringsåret :</p>	<p>Våre etiske retningslinjer er grunnleggende for å skape tillit, lojalitet og ansvarlig opptreden.</p> <p>Vi har nulltoleranse for korrupsjon og bestikkelser, noe vi omtaler i vår COC: Alle former for bestikkelser er uakseptabelt, også bruken av alternative kanaler for å sikre illegitime private eller arbeidsrelaterte fordeler til kunder, agenter, kontraktører, leverandører eller deres tilsatte samt offentlige tjenestemenn/-kvinner.</p> <p>I vår prinsipp erklæring skriver vi: R&U Holding AS, inkludert alle ansatte, skal aldri tilby eller motta ulovlige eller urettmessige pengegaver eller andre godtgjørelser for å oppnå forretningsmessige eller private fordeler for egen del eller fordeler for kunder, agenter eller leverandører</p> <p>Problematikken bestikkelser og korrupsjon er heldigvis ikke noe vi har mye befatning med, men det betyr ikke at vi ikke er opptatte av det og at ikke står på agendaen vår. Vi må være bevisst vårt sosiale ansvar, og jobbe ut fra målet om å kombinere sunn forretningsdrift med et tydelig ansvar for samfunn og miljø. Dette gjør at vi krever ærlighet, integritet, lojalitet og redelighet i alle forhold som angår vår forretningsvirksomhet.</p> <p>Bestikkelser kan være krav om betaling i bytte mot positive funn eller at en inspektør trues med å bli rapportert med mindre en produsent består en inspeksjon. Dette kan potensielt få fatale følger.</p> <p>Vi har tidligere år oppdaget offisielle sertifiseringer som har vært falske, og etter det er vi alltid på vakt og dobbelsjekker gitt dokumentasjon.</p>

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Direkte dialog med leverandører om bestikklser og korrupsjons tilknytning til menneskerettigheter og arbeidskraft. Sammen med hovedleverandører må vi fortsette å presisere disse problemstillingene med våre underleverandører.

Leverandører og underleverandører må akseptere at vi bestiller offisielle audits og lab testinger.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Holdningsendring

Denne tematikken kan være vanskelig å resultat måle. For selv om vi sjelden kommer over spor av bestikklser, forfalskninger og korrupsjon, så betyr det ikke at det ikke forekommer. Vi må fortsette å være årvåkne med leverandører mht dokumentasjoner og sertifikater.

Vi må forsette å insistere ovenfor leverandører og underleverandører viktigheten av null toleranse ovenfor korrupsjon og engasjere til holdningsendring.

3.B Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

I rapporteringsåret ble vi invitert til å være med på samarbeidsprosjektet Wasted Textiles, målet var å øke kunnskapen om syntetiske fibre og bidra til å redusere mengden tekstiler som kommer på avveie.

"Global produksjon av tekstilfibre har nesten doblet seg fra 2000-tallet til nå. I 2021 ble det produsert 113 millioner tonn med tekstilfibre, hvor syntetiske fibre stod for omtrent 64 % (Textile-Exchange: Preferred fiber & materials report 2022). EU ber tekstilbransjen øke levetiden på tekstilprodukter, i et håp om at det skal redusere forbruket og avvikle fast fashion."

Det var veldig lærerikt for oss å ta del i dette prosjektet.

Spørsmålene; hvordan kan vi redusere mengden produserte tekstilprodukter og hvor lenge har produkter som ender opp i avfallet faktisk vært brukt? er noe vi har lenge diskutert internt.

Som følge av dette har vi satt som mål i 2024 å se nærmere på hva vi kan gjøre med vårt tekstilavfall som til nå er blitt kastet med restavfall. Kan dette gjenvinnes på en bærekraftig måte?

Det samme gjelder pappesker, som vi har store mengder av. Kan det gjenbrukes isteden for å bli kildesortert? Til hva og hvem er interessert?

For begge disse prosjektene trenger vi å finne samarbeidspartnere og interessenter.

For å forlenge varers levetid har vi i begynt å selge separate stramme snorer for joggebukser, hettegensere og jakker. Hvite strammesnorer kan bli misfarget ved feilvask og være en grunn til at et plagg ikke blir brukt mere. Med å tilby erstatnings snor vil levetiden bli forlenget.

For å redusere papirbruk skal vi nå gå over til å ha bruksanvisninger via en QR kode som når scannes leder til er produktinfoside med all relevant produktinformasjon.

Vi produserer fortsatt heldresser og snekker kolleksjonen med kun tre ulike stoffkvaliteter.

En av våre mest populære kvaliteter er Tencel som er et materiale som kommer fra naturen og utvinnes av FSC-sertifisert cellulose fra bærekraftig skogsdrift. Tencel er et registrert varemerke for Lyocell fra tekstilprodusenten Lenzig og scorer svært høyt i rangeringen over bærekraftige tekstiler, både når det gjelder råmaterialer og produksjonsprosess.

Vi tilbyr heldresser laget med resirkulert bomull. Det resirkulerte tekstilet er sertifisert under Global Recycle Standard (GRS).

Vi har Øko-tex Standard 100-sertifisering på alle tekstiler fra Kina og Tyrkia.

Vi opprettholder reparasjon i Norge på over 90% av defekte varer som ellers ville blitt kastet.

I 2023 solgte vi 97% av plaggene fra prøvekolleksjonene til redusert pris, disse ville ellers blitt kastet.

Vi har fortsatt med "outlet" i nettbutikk. Der selger vi varer fra tidligere års kolleksjoner til redusert pris.

Vi er veldig fornøyde med disse tiltakene, og jobber videre med nye potensielle utvidete løsninger.

Vi har gradvis redusert vårt produktsortiment de siste årene.

Kategorier som f.eks. joggebukser, t-shirts, collegevarer med trykk er helt kuttet ut.

Ved at sortimentet er blitt mindre har vi kunnet øke kvantitetene på resterende vareutvalg. Dette har gitt oss mange fordeler som:

- Mindre ressursbruk på produktutvikling, testing og produksjon.
- Redusering av antallet ulike meterverer.

Materialforbruket er mer effektivt ved at vi bestiller større kvantiteter av færre ulike meterverer og tilbehør. Dette fører igjen til redusert materialsvinn.

Metall brukt i f.eks. glidelåser, knapper og russefløyter er nikkelfrie.

Våre parkasjakker med membran har ikke spor av Fluorkarboner.

Vi bruker hverken ull, skinn, pels eller lær i vår produksjon.

Vi kjøper all dun og fjær ifra Allied Feathers & Down.

Hvert produkt som bærer Allied Feathers & Down merket innehar en unik QR kode som gjør hele produksjonsprosessen sporbar. Fra geografisk opprinnelse, type fugl, produksjonsmetode til sertifisering. Gjennom denne sporingen kan kunden se at det ikke forekommer tvangsforing eller plukk av dun og fjær fra levende dyr (Responsible Down Standard sertifisering).

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Tiltak vi har gjort med hensyn til reparasjon og gjenbruk har utelukkende vært positivt for oss.

Varer som tidligere ble kastet selger vi nå gjennom vår "outlet".

Ved å redusere sortimentet og øke kvantitetene på resterende vareutvalg ser vi at det er mindre ressursbruk på produktutvikling, testing og produksjon.

Materialsvinnet reduseres ved at vi bestiller større kvantiteter av færre ulike metervarer og tilbehør.

Forsendelseemballasje er laget av 90% resirkulert plast. Posen er designet slik at den lett kan brukes ved evt retur. Hele posen er dekket med tydelig informasjon om kildesortering av plast.

Alle pakkeposer er laget av 100% resirkulert plast.

Kataloger og russekort blir trykket på Svanemerket papir. Svanen er et felles Nordisk miljømerke.

De siste årene har vi kraftig redusert mengde på utsendt trykket materiell.

Alle forsendelser til våre kunder blir sendt som klimanøytrale pakker.

I rapporteringsåret ble Russeservice og University Miljøfyrtårn sertifiserte bedrifter. Dette har betydd at vi har måttet ta endel grep mht avfall. Alt av avfall på kontoret og trykkeri i Sandefjord blir nå kildesortert.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Fordi vi bestiller produksjon basert på faktiske bestillinger driver vi ikke med overproduksjon av varer.

Vi anser ansvarlig innkjøpspraksis som et av våre viktigste virkemidler i arbeidet for bærekraftig forretningspraksis.

Vi skal tilpasse vår egen innkjøpspraksis slik at vi styrker, og ikke undergraver, leverandørers mulighet til å levere på kravene vi stiller for å sikre gode forhold for mennesker, samfunn og miljø.

Vi skal tilstrebe langvarige leverandørforhold med leverandører som viser særlig vilje- og evne til å jobbe med positiv utvikling i leverandørkjeden.

Gjennom langvarige relasjoner med våre leverandører har vi opparbeidet gjensidig forståelse og respekt.

Vår erfaring er at langsiktig samarbeid skaper forutsigbarhet som kommer alle parter til gode.

Det styrker samarbeidet og åpner for god og viktig dialog.

Hvert år greier vi å redusere sampling samt gi lengre produksjonstid.

Vi har gradvis forskjøvet innkjøpsprosessen, så vår produksjon ikke sammenfaller med fabrikkens peak season.

Vi ser på dette som en kvalitetssikring både for produktene og for fabrikkens bruk av overtid.

Redusering av antall produktlinjer har resultert i mindre ressursbruk på produktutvikling, testing og produksjon.

Materialforbruket er mer effektivt ved at vi bestiller større kvantiteter av færre ulike metervarer og tilbehør, dette fører til redusert materialsvinn.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Hvilke råvarer vi bruker i vår produksjon har innvirkning på vårt totale klimaregnskap.

Vi streber etter å velge mere resirkulerte og plantebaserte materialer.

Samarbeidet med våre leverandører er veldig viktig siden vi stadig er på jakt etter nye og innovative materialer og løsninger som kan erstatte råvarer med negativ klimapåvirkning.

Vi har gradvis redusert vårt produktsortiment de siste årene.

Kategorier som f.eks. joggebukser, t-shirts, collegevarer med sesong trykk er helt kuttet ut.

Ved at sortimentet er blitt mindre har vi kunnet øke kvantitetene på resterende vareutvalg. Dette har gitt oss mange fordeler som:

- Mindre ressursbruk på produktutvikling, testing og produksjon.
- Redusering av antallet ulike metervarer.

Materialforbruket er mer effektivt ved at vi bestiller større kvantiteter av færre ulike metervarer og tilbehør.

Dette fører igjen til redusert materialsvinn.

Sertifiseringer brukt i 2023:

Øko-tex Standard 100,

FSC-sertifisert cellulose fra bærekraftig skogsdrift,

Global Recycle Standard (GRS),

Responsible Down Standard,

Svanemerket.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Vi omtaler dette i vår COC.

Det er aldri lett å prate om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger i Kina, men vi tar det alltid opp på egne besøk samt under tredjeparts inspeksjoner.

Spørsmålet om fri fagorganisering er inkludert i vår leverandør undersøkelse.

Det er fortsatt bare 5 av 12 leverandører i 2023 som opplyser at de er organiserte, vi ønsker oss en høyere andel.

Ikke hindre, men legg tilrette fagorganisering.

La arbeiderne velge deres egen fagforenings representant.

Legg til rette for fagforenings arbeid og samarbeid med dem.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Søknadsprosessen for å få Miljøfyrtårn sertifiseringen for Russeservice og University var veldig lærerik. Vi var flere som var direkte involverte i dette arbeidet og alle opplevde en positiv kompetanseheving. Denne sertifiseringen har forsterket bærekraft som en integrert del av virksomheten. I 2024 skal vi søke for at Redress skal få samme sertifisering.

Vårt leverandør spørreskjema omhandler tematikk som feks ansettelse og lønnsforhold, trygdeordninger, fagorganisering, hms, bærekraft og samfunnsansvar.

Med en svarrespons på 100% vet vi at vi har nådd ut med hva som er viktig for oss.

Videre dialog med leverandører om temaer vi ønsker å utdype vil bli en læringskurve både for de og oss.

Skape en kultur i hele bedriften for de beste løsninger, nytenking og gjennom kontinuerlig forbedring og justering. Det er viktig å snakke om bærekraft, men det er enda viktigere å vise bærekraft gjennom handling og forpliktelser, og at vi er villige til å investere tid og ressurser i arbeidet over tid.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Russeservice, University og Russedress, inkludert alle ansatte, skal aldri tilby eller motta ulovlige eller urettmessige pengegaver eller andre godtgjørelser for å oppnå forretningsmessige eller private fordeler for egen del eller fordeler for kunder, agenter eller leverandører

Vi har nulltoleranse for korrupsjon og bestikkelser, noe vi omtaler i vår COC.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Som et resultat av utført klimaregnskap får vi et klarere bilde hvor skoen trykker. Etter analysering setter vi mål mht hvor vi kan gjøre forbedringer.

Vi jobber kontinuerlig med hvordan vi kan være enda mere strategiske ved innkjøp mht tid, råvare, meterverer og tilbehør.

Produktsikkerhet er fortsatt veldig viktig for oss.

I en livsløpsanalyse følges et produkt gjennom hele livssyklusen: fra råvare til resirkulering/avfall. Hensikten med en slik analyse er å få oversikt over hvordan produktet påvirker mennesker og miljø, og hvor i livsløpet dette isåfall skjer. Vi følger produktene våre fra råmaterialer, utvikling, produksjon og distribusjon til kunder.

Ved at vi har innført tiltak som reparasjon/vedlikehold og salg av varer som ellers ville blitt kastet har vi forlenget livsløpsanalysen.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåking og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere virksomhetens implementering og arbeid med aktsomhetsvurderinger, og hvordan evalueringen gjennomføres i praksis:

Produktutvikler (Grete Alvsåker) er ansvarlig for å overvåke produksjon og andre tiltak som bedriften har igangsatt. Hun rapporterer til daglig leder Ove Tufte og styret. Fordi Russeservice, Russedress og University bruker de samme metervarer og leverandører forenkler dette prosessen med overvåking av iverksatte tiltak.

Informasjon blir innhentet fra regelmessig dialog og møter med leverandører, både i Norge, Tyrkia og Kina. Egne fabrikk besøk og tredjeparts inspeksjoner.

Leverandørundersøkelser men hovedfokus på lønn og fagforenings tilknytting.

Dette er også noe som blir sjekket opp under tredjeparts inspeksjoner, hvor arbeiderne blir intervjuet om dette og andre viktige saker på sitt lokalspråk uten tolk.

Tredjeparts inspeksjoner bestiller vi fra SGS samtidig som vi bruker en uavhengig kinesisk spesialrådgiver bosatt i Norge, som også foretar samme oppdrag for andre norske bedrifter.

Disse besøkene er utrolig nyttige for oss, og rapportene blir brukt i videre kartlegging og overvåking av igangsatte tiltak og faktiske situasjon.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Ved systematisk å forenkle produksjonsprosesser har vi sett positive resultater.

Gradvis tids flytting av innkjøp og produksjon har resultert i mindre produksjonsfeil og vi håper å se at det også har en positiv innvirkning på overtidsbruk.

Materialforbruket er mer effektivt ved at vi bestiller større kvantiteter av færre ulike metervarer og tilbehør.

Dette fører til redusert materialsvinn, samt at det blir enklere for oss å holde kontroll.

Redusering av antall produktlinjer har resultert i mindre ressursbruk på produktutvikling, testing og produksjon.

Tiltak som har gitt produkter lengre levetid er:

Å fjerne sesong trykk (årstall) på produkter.

Å selge tidligere sesongers varer til redusert pris kaster vi mindre.

Reparasjons avdelingen blir stadig utvidet og vi kaster nå nesten ingen ødelagte/ defekte varer.

Leverandør undersøkelsen gir oss veldig nyttig informasjon. Dette er viktig for oss i vårt videre kartleggings arbeid.

Svar fra leverandør undersøkelsen går inn i en database hvor vi kan se og måle om våre tiltak og anbefalinger har en effekt.

Dette er i tillegg til tredjeparts inspeksjoner og egne besøk.

Fra de samlede svarene vi får inn vil vi kunne iverksette nye tiltak og følge opp effekten av disse gjennom nye leverandør undersøkelser.

Klimaregnskap er et nyttig og målbart verktøy for å identifisere hvilke aktiviteter hos oss som medfører størst utslipp av klimagasser, og til å vurdere tiltak for å redusere disse klimagassutslippene.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi er i en konstant gjensidig evalueringsprosess med våre leverandører. Stadig får vi tilbakemeldinger om ting de mener at vi kan forbedre. Dette er noe vi verdsetter. Ved å foreta tredjeparts inspeksjoner hvor arbeiderne blir intervjuet på deres lokalspråk prøver vi å fange opp uregelmessigheter mht lønn, overtid, HMS og diskriminering. Vårt leverandør spørreskjema vil også mere systematisk overvåke ansettelse og arbeidsforhold.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Russeservice, Russedress og University har alle sine egne nettbutikker. Her har vi egne faner hvor vi informerer om det arbeidet vi gjør rundt bærekraft og samfunnsansvar. Her ligger også vår COC og bærekraftstrategi, i tillegg lenker til våre Etisk Handel årsrapporter fra 2019 til 2023.

Vi har en ung kundegruppe og de responderer best på visuell kommunikasjon. For å fange interessen deres har vi visuelt dokumentert produksjonen til våre største varegrupper, som russedresser, parkasjaker, joggebukser og hettejakke. Fra råmaterialer til ferdig produkt. Vi er ferdige med å filme i Tyrkia, så nå gjenstår flere varegrupper i Kina og produksjonen i Norge. Disse filmene ligger ute på våre nettsider, samt sosiale medier som Tik tok og Instagram.

Vi hadde som mål på handlingsplanen 2023 å innføre digitalt produktpass på alle produkter. Dette ble bare delvis gjennomført fordi vi fikk logistikk utfordringer da mange produktgrupper er felles varer for Russeservice, Russedress og University. Vi fikk det gjennomført på alle "egen" varer, og overfører derfor målet til 2024 om å få det på alle produkter.

Det betyr at produktene har en QR kode på vaskelappen, ved å scanne denne kommer man rett til en produkt info side som informerer om produktets livsløp, fra råvare til ferdig produkt.

Dette er informasjon som råvare opprinnelse, produksjonssted, innholdsfortegnelse, tekniske detaljer og sertifiseringer.

I år vil vi også utarbeide klimaregnskap i dokumentet for hvert enkelt produkt.

Med begge disse tiltakene ønsker vi å informere interessenter om vårt arbeid med produktsikkerhet, bærekraft og samfunnsansvar på en effektiv og transparent måte.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

På nettsidene våre under bærekraft har vi en egen e-post adresse som vi oppfordrer å brukes til ris og ros samt spørsmål rundt vårt bærekrafts arbeid.

Hvert år får vi mange henvendelser fra kunder og pressen, besvarelser blir da gjort av de ansatte som har størst kunnskap om gitt tema.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Der våre aktiviteter forårsaker eller medvirker til negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø skal vi stanse denne aktiviteten, og vi vil søke å gjenopprette skaden.

Der leverandøren er ansvarlig for den negative påvirkningen/skaden er leverandøren også ansvarlig for gjenoppretting.

Vi er iferd med å opprette en varslingskanal (epostadresse) hvor alle som blir berørt av vår virksomhet kan sende inn varsler og klager som vil bli håndtert konfidensielt.

Dette vil bli opplyst om i en revidert COC og lagt ut på våre nettsider.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

I rapporteringsåret hadde vi ingen varsler eller tilfeller av gjenoppretting.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte i egen virksomhet og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere samt lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer, når det er aktuelt

På vårt kontor i Sandefjord har vi ansattvalgte tillitspersoner og verneombud for Russeservice og University. Russedress vil også få dette i forbindelse med Miljøfyrtårn søknaden.

Vi har ikke etablert en klagemekanisme på operasjonelt nivå i Kina.

Vi eier ikke fabrikkene vi produserer på, det er eiernes styringsrett.

I leverandørundersøkelse kommer det frem at arbeiderne i Kina har følgende klagemekanismer:

Fagforening, Works council og Arbeidstilsynet, direkte kontakt med management, eksterne klagemekanismer og postkasser hvor arbeiderne kan klage anonymt.

I Tyrkia er det listet works council, direkte kontakt med management og postkasser hvor arbeiderne kan klage anonymt.

Kontaktinformasjon:

R&U Holding AS
Grete Alvsåker, Produktansvarlig
grete@russeservice.no